

Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/.....	1
1.1	Pravna podlaga.....	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/.....	1
.2	Akti občinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/.....	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	2
2.1	Samoupravne narodne skupnosti.....	2
	Ključne besede.....	3
	Uporabljene kratice.....	3
	Viri.....	4

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/**1.1 Pravna podlaga****tč. predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa določba pojasnilo**

1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a	65. člen	1, 2, 3, 4, 5
---	--	----------	------------------

tč. predpis določba pojasnilo

1.1	Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ Uradni list RS, št. 65/94		6
-----	---	--	---

tč. povezani predpisi določba pojasnilo

1.2	Zakon o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o preoblikovanju podjetij /ZUKLPP/ Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 - ZSRR, 22/00 - ZJS, 67/01, 47/02		14
1.3	Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb /ZDOIONUS/ Uradni list RS, št. 25/08		13

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/**tč. pristojnosti in naloge občinskega sveta določba pojasnilo**

1	Zagotovi dajanje soglasij samoupravnim narodnim skupnostim v zadevah, ki se nanašajo na varstvo pravic narodnih skupnosti, o katerih le-te odločajo skupaj z organi lokalnih skupnosti.	3. člen 5. člen	7, 9
2	obravnavajo pobude, ki se nanašajo na položaj narodnih skupnosti in ohranjanje značilnosti narodnostno mešanih območij.	12. člen	12
3	S proračunom zagotovi sredstva za nujno potrebne prostore in druge materialne možnosti za delo.	14. člen	14
4	S proračunom zagotovi sredstva za delovanje občinskih samoupravnih narodnih skupnosti.	18. člen	14
5	S proračunom zagotovi sredstva za delovanje organizacij in javnih zavodov, ki delujejo za potrebe javnih zavodov in za financiranje sodelovanja z matičnima narodoma in njunima državama, s pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami.	18. člen	14

.2 Akti občinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Proračun občine.	14. člen 18. člen	14

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 **Ustava RS** v 64. členu določa posebne pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti. Tako je avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti ter njunim pripadnikom zagotovljena pravica, da svobodno uporabljajo svoje narodne simbole in da za ohranjanje svoje narodne identitete ustanavljajo organizacije, razvijajo gospodarske, kulturne in znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter dejavnosti na področju javnega obveščanja in založništva. V skladu z zakonom imata ti narodni skupnosti in njuni pripadniki pravico do vzgoje in izobraževanja v svojem jeziku ter do oblikovanja in razvijanja ter vzgoje in izobraževanja. Zakon določa območja, na katerih je dvojezično šolstvo obvezno. Narodnima skupnostma in njunim pripadnikom je zagotovljena pravica, da gojijo odnose s svojima matičnima narodoma in njunima državama. Država gmotno in moralno podpira uveljavljanje teh pravic.
- 2 Na območjih, kjer skupnosti živita, ustanovijo njuni pripadniki za uresničevanje svojih pravic svoje samoupravne skupnosti. Na njihov predlog lahko država pooblasti samoupravne narodne skupnosti za opravljanje določenih nalog iz državne pristojnosti ter zagotavlja sredstva za njihovo uresničevanje.
- 3 Narodni skupnosti sta neposredno zastopani v predstavnih telesih organov lokalne samouprave in v državnem zboru.
- 4 Zakon ureja položaj in način uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti na območjih, kjer živita, obveznosti samoupravnih lokalnih skupnosti za uresničevanje teh pravic ter tiste pravice, ki jih pripadniki teh narodnih skupnosti uresničujejo tudi zunaj teh območij. Pravice obeh narodnih skupnosti ter njunih pripadnikov so zagotovljene glede na število pripadnikov teh skupnosti.
- 5 Zakoni, drugi predpisi in splošni akti, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja zgolj narodnih skupnosti, ne morejo biti sprejeti brez soglasja predstavnikov narodnih skupnosti.

2.1 Samoupravne narodne skupnosti

- 6 **Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/** določa, da za uresničevanje posebnih pravic, ki jih zagotavljata Ustava RS za uveljavljanje svojih potreb in interesov in za organizirano sodelovanje pri javnih zadevah, ustanovijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti na območjih, kjer avtohtono živijo, samoupravne narodne skupnosti, ki so osebe javnega prava (1. člen ZSNS).
- 7 Samoupravne narodne skupnosti uresničujejo navedene naloge:
 - v skladu z ustavo in zakonom samostojno odločajo o vseh vprašanjih iz svoje pristojnosti;
 - v skladu z zakonom dajejo soglasje k zadevam, ki se nanašajo na varstvo posebnih pravic narodnih skupnosti, o katerih odločajo skupaj z organi samoupravnih lokalnih skupnosti;
 - obravnavajo in proučujejo vprašanja, ki zadevajo položaj narodnih skupnosti, sprejemajo stališča in dajejo predloge ter pobude pristojnim organom,
 - spodbujajo in organizirajo dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju narodne identitete pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti (3. člen ZSNS).
- 8 Samoupravne narodne skupnosti uresničujejo navedene naloge s tem, da:
 - spodbujajo in organizirajo kulturne, raziskovalne, informativne, založniške in gospodarske dejavnosti za razvoj narodnih skupnosti;
 - ustanavljajo organizacije in javne zavode;
 - spremljajo in spodbujajo razvoj vzgoje in izobraževanja za pripadnike narodnih skupnosti in v skladu z zakonom sodelujejo pri načrtovanju in organiziranju vzgojno-izobraževalnega dela in pri pripravi vzgojno-izobraževalnih programov;
 - razvijajo stike z matičnim narodom, pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami;
 - v skladu z zakonom opravljajo naloge iz državne pristojnosti;
 - opravljajo druge naloge v skladu s statutom (4. člen ZSNS).

- 9 Samoupravne narodne skupnosti sodelujejo s predstavniki narodnih skupnosti, izvoljenimi v organe samoupravnih narodnih skupnosti, in z organi lokalnih skupnosti (5. člen ZSNS). Občina je na narodnostno mešanih območjih dolžna zagotoviti izvolitev predstavnikov teh skupnosti v svoje predstavniške organe - občinske svete. Način sodelovanja ter skupnega odločanja mora biti opredeljeno v statutu oziroma drugem splošnem aktu občine.
- 10 Pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti, ki avtohtono živijo na narodnostno mešanih območjih, ustanovijo občinske samoupravne narodne skupnosti. Najvišji organ občinske samoupravne narodne skupnosti je svet samoupravne narodne skupnosti, ki ga izvolijo pripadniki narodne skupnosti na volitvah. Pravico voliti in biti voljen imajo pripadniki narodne skupnosti, ki imajo volilno pravico in so evidentirani s posebnim občinskim volilnim imenikom občanov, pripadnikov skupnosti. Volitve v svet občinske samoupravne narodne skupnosti se opravijo praviloma hkrati z volitvami v organe samoupravnih lokalnih skupnosti, pri tem pa se smiselno uporabljajo določila zakona o lokalnih volitvah (6. do 9. člen ZSNS).
- 11 Občinske samoupravne narodne skupnosti se povezujejo v italijansko oziroma madžarsko samoupravno narodno skupnost v Sloveniji. Njen najvišji organ je svet samoupravne narodne skupnosti, ki v okviru svojih pristojnosti: • sprejema statut in druge akte samoupravne narodne skupnosti; • sprejema finančni načrt in zaključni račun; • v skladu s statutom voli delovna telesa in imenuje funkcionarje samoupravne narodne skupnosti; • opravlja druge naloge v skladu s statutom (9. in 10. člen ZSNS).
- 12 Samoupravne narodne skupnosti dajejo samoupravnim lokalnim skupnostim predloge, pobude in mnenja, ki se nanašajo na položaj narodnih skupnosti in ohranjanje značilnosti narodnostno mešanih območij. Organi lokalnih skupnosti pa morajo navedene pobude obravnavati in se do njih opredeliti. Predstavniki narodne skupnosti, izvoljeni v svete samoupravnih lokalnih skupnosti morajo pred odločitvijo o soglasju k zadevam, ki se nanašajo na posebne pravice pripadnikov narodnih skupnosti, pridobiti soglasje samoupravnih narodnih skupnosti (12., 13. člen ZSNS).
- 13 Soglasje samoupravnih narodnih skupnosti morajo pridobiti tudi udeležene občine pred odločanjem o določitvi imena naselja na narodnostno mešanih območjih. Kot določa **Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb /ZDOIONUS/**, da pristojna samoupravna narodna skupnost soglasje prek članov občinskega sveta - predstavnikov narodne skupnosti (17. člen ZDOIONUS).
- 14 Sredstva za delovanje občinskih samoupravnih narodnih skupnosti se zagotavljajo iz proračuna občine. Sredstva za delovanje organizacij in javnih zavodov, ki delujejo za potrebe narodnih skupnosti in za financiranje sodelovanja z matičnima narodoma, njunima državama, s pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami, se v skladu z ZSNS zagotavljajo iz sredstev samoupravnih lokalnih skupnosti iz proračuna RS in iz drugih virov (18. člen ZSNS). Kot določajo ZSNS morajo občine ob finančnih sredstvih samoupravnih narodnih skupnosti zagotoviti tudi nujno potrebne prostore in druge materialne možnosti za delo. (14. člen ZSNS) Ob tem moramo opomniti še na določila **Zakona o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o preoblikovanju podjetij /ZUKLPP/**, ki ureja zbiranje, namen in način ter organe za dodeljevanje sredstev zbranih iz anuitet od dodeljenih posojil iz sredstev kupnin po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij kot povratnih in nepovratnih posojil oziroma dotacij za ustvarjanje gospodarske osnove za avtohtoni narodni skupnosti. z ZUKLPP (3/7.a člen) je določeno tudi, da se sredstva iz naslova kupnine, ki se vračajo v obliki anuitet za dodeljena posojila za ustvarjanje gospodarske osnove za avtohtoni narodni skupnosti po letu 2001, zbirajo na posebnem računu javnih skladov za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti podeželja ter se lahko uporabijo tudi za financiranje in sofinanciranje razvojnih programov v okviru čezmejnega sodelovanja.

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, narodna skupnost, italijanska narodna skupnost, madžarska narodna skupnost, občinska samoupravna narodna skupnost.

Uporabljene kratice

- Ustava RS - Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
- ZSNS - Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ (Uradni list RS, št. 65/1994).
- ZUKLPP - Zakon o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o preoblikovanju podjetij /ZUKLPP/ (Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 - ZSRR, 22/00 - ZJS, 67/01, 47/02).

Viri

Ustava in zakoni

- Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
- Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ (Uradni list RS, št. 65/94).
- Zakon o uporabi sredstev, pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o preoblikovanju podjetij /ZUKLPP/ (Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 - ZSRR, 22/00 - ZJS, 67/01, 47/02).